

Eksamen nr. 2

Prøveform A

Forberedelsestid: 40 min.

- Se video: Intro
- Forbered opgaven
- Se video: Eksamen 2
- Diskuter elevens præstation og giv en karakter
- Se video: Votering
- Konkluder hvad der lægges vægt på

OBS!

Se også gratis videoer med gode råd om prøver og eksamen.
Mød en række deltagere i serien "Ved det grønne bord"

www.dgb.dk

Citat

International Økonomi, niveau B

Opgave 2. Finanskrisen og hjælpepakke

1. Gør rede for baggrunden for den internationale finanskrisen – bilag 1 kan inddrages.
2. På baggrund af bilag 2 bedes du analysere finanskrisens konsekvenser for dansk økonomi.
3. Giv en karakteristik af de økonomiske indgreb, der fremgår fra bilag 3. (hvilke former for økonomisk politik, er der tale om?)
4. Vurder ud fra bilag 3, hvorvidt det politiske indgreb vil kunne bidrage til at afdæmpe finanskrisen i Danmark.

Bilag 1: Uddrag Nationalbankens kvartalsberetning, 4. kvartal 2008

Bilag 2: Uddrag fra Dansk Økonomi, forår 2009

Bilag 3: Uddrag Nationalbankens kvartalsberetning, 1. kvartal 2009

Bilag 1:

KRISEN UDSPRANG AF DET AMERIKANSKE BOLIGMARKED

Årene op til den internationale finansielle krise var kendetegnet ved bankers høje udlånsvækst og gearing af egenkapital. Renterne var lave

og likviditeten rigelig. Mange banker øgede udlånene langt over indlånene og fik dermed betydelige indlånsunderskud og blev afhængige af finansiering på de finansielle markeder. De makroøkonomiske forhold var desuden generelt gunstige, og i mange lande var boligpriserne kraftigt stigende. Samtidig gjorde finansiell innovation det muligt at sælge kreditrisiko videre.¹ Banker fokuserede på den forventede fortsatte vækst i prisen på bagvedliggende sikkerheder, herunder boligpriser, frem for låntagers kreditværdighed. Disse forhold medvirkede til, at likviditets- og kreditrisici generelt blev undervurderet.

Den internationale finansielle krise tog sin begyndelse i sommeren 2007 og udsprang af tab på det amerikanske marked for subprime boliglån. Der var tale om et stort, men dog afgrænset finansielt marked. Med udviklingen af nye finansielle instrumenter var tabsrisikoen imidlertid blevet spredt ud over mange forskellige typer af investorer. Usikkerhed om, hvor tabene lå, og hvilke finansielle institutioner der var eksponerede over for mulige tab, gav nervøsitet på de finansielle markeder. Mistillid mellem bankerne førte til tilbageholdenhed med hensyn til at yde usikrede lån på pengemarkederne. Deltagerne bestræbte sig på at sikre egen likviditet og var samtidig tøvende med at låne ud til modparter, især med længere løbetider. I løbet af august 2007 blev spændet mellem sikrede og usikrede 3-måneders pengemarkedsrenter mangedoblet, jf. figur 1.

Centralbanker verden over har i flere omgange forsøgt at modgå den stramme likviditet på pengemarkederne ved at udvide lånemulighederne. For at inddæmme krisen har centralbankerne således udvidet viften af accepterede sikkerheder, tilbudt nye lånefaciliteter, og for at forbedre likviditeten i andre valutaer har de indbyrdes indgået aftaler om at udveksle valuta (swapaftaler).

Resultatet har i vid udstrækning været, at bankerne har øget låntagningen i centralbankerne, uden at udvekslingen af likviditet mellem banker er steget, og dermed er pengemarkederne flyttet ind på centralbankernes balance.

Tabel I.1 Hovedtal i konjunkturvurderingen

	Årets	Mængdestigning				
	priser	2007	2008	2009	2010	2011
	2008					
	Mia. kr.	----- Pct. -----				
Privat forbrug	851	2,4	-0,1	-2,4	1,3	0,4
Offentligt forbrug	461	1,3	1,1	1,3	1,0	1,0
Offentlige investeringer	31	-10,0	5,2	17,9	1,4	-4,0
Boliginvesteringer	108	4,8	-9,8	-9,9	-6,0	-0,3
Erhvervsinvesteringer	237	4,4	-1,5	-11,3	-3,5	3,8
Lagerændringer	13	-0,3	0,1	-0,2	0,0	0,0
Indenlandsk efterspørgsel i alt	1.702	1,9	-0,5	-2,9	0,2	0,8
Eksport i alt	951	2,2	2,2	-7,7	0,7	3,5
Vareeksport	582	-0,4	-0,3	-9,0	-0,4	3,5
heraf industrivarer	385	1,1	3,8	-10,2	-0,9	4,1
Tjenesteeksport	369	6,7	6,3	-5,6	2,2	3,5
Efterspørgsel i alt	2.653	2,0	0,5	-4,5	0,3	1,7
Import i alt	913	2,8	3,7	-8,1	0,9	3,1
Vareimport	601	2,2	1,2	-10,1	-0,1	2,8
heraf industrivarer	457	2,2	-0,4	-12,4	-0,9	2,6
Tjenesteimport	312	4,0	8,4	-4,1	2,7	3,5
Bruttonationalprodukt	1.740	1,6	-1,1	-2,9	0,1	1,1

Danmark har den største konjunkturfølsomhed i den offentlige budgetsaldo blandt OECD-landene. De offentlige finanser udløser automatisk et væsentligt bidrag til at dæmpe en konjunkturedgang. Ud over den automatiske reaktion er der taget en række yderligere initiativer med henblik på at understøtte den økonomiske vækst og dæmpe stigningen i arbejdsløsheden:

- Mulighed for udbetaling i 2009 fra den Særlige Pensionsopsparing til nedsat skattesats
- Afsættelse af en pulje på 1½ mia.kr. til støtte for privat boligrenovering i 2009
- Yderligere fremrykning af kommunale anlægsinvesteringer ud over budgetterne for 2009 for i størrelsesordenen 1½-2 mia.kr.
- Førøgelse af trafikinvesteringer for 5 mia.kr. i 2009 og 2010 under ét
- En midlertidig underfinansieret skattereform, som får virkning fra 2010, hvor underfinansieringen er ca. 14 mia.kr.

Herudover er der taget en række skridt til at understøtte den finansielle sektor og virksomhederne.

- En bankpakke til sikring af alle simple kreditorer af hensyn til stabiliteten i den finansielle sektor
- En kreditpakke med mulighed for statslige indskud af hybrid kernekapital i penge- og realkreditinstitutter på op til 100 mia.kr., jf. boks 5
- En eksportlåneordning mv. på 20 mia.kr.
- Forlængelse af kredittider for indbetaling af moms og A-skatter mv. for mere end 65 mia.kr. svarende til en statslig renteudgift på 1½ mia.kr. i 2009.